

IZHAJA VSAKI DAN
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
Posamične številke se prodajajo po 3 mrv., (6 stotink)
v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini,
Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
ČENE OGLASOV se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke
2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stotink;
za emigracijske, zahvale, poslanice, oglase denarnih savodov
po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka na-
daljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa
10 stot. — Oglase sprejema „Inseratni oddelček uprave
Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA
za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, na
naročbe brez dopolnjenih naročnin, se uprava ne ozira.
Naročnine na nedeljsko izdajo „Edinosti“ stane: celoletno K 5 20, pol leta 2-60
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana
pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Naročnine, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18 (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik **STEFAN GODINA**. Lastnik
konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 841-652.
Telefon šte. 1187

BRZOJAVNE VESTI.

Goriški socialisti za agrarno-napredno listo.

GORICA 8. Na današnjem sestanku
zaupnikov socialistične stranke na Go-
riskem se je sklenilo, da bodo socialisti v
jutršnji ožji volitvi za splošno kurijo gla-
sovali za agrarno-napredno listo proti kle-
rikalcem.

Shod N. D. O. v Biljah.

GORICA 8. Danes je priredila v Bi-
ljah N. D. O. veličasten shod. Navzočih
nad 600 oseh. Poročal Jaklič. Prišli tudi
Pagnini, Kopač in Regent, ki pa niso nič
opravili in je občinstvo navdušeno pozdrav-
ljalo program N. D. O. Socialistični vo-
ditelji odšli med shodom, ker jih občinstvo
ni pustilo govoriti. Vspeli shoda popoln.
Poročilo bo sledilo.

Enketa za saniranje deželnih financ.

DUNAJ 7. (Zvršetek). Za finančnim
ministrom je govoril deželni odbornik dr.
Eppinger, ki je predlagal, naj prevzame
država del plač ljudskih učiteljev, tudi naj
prevzame na-se stroške za čisto državne
svrhe. Govornik se je odločno izrazil proti
temu, da bi se naložilo na osebni prihod-
ninski davek kake doklade.

Posl. dr. Herold je predlagal, naj se
vede več deželni davkov in pristojbin,
toda država bi morala potem prevzeti po-
lovico plač ljudskih učiteljev, stroške za
lokalne železnice in za zdravstvo.

Deželni odbornik večak baron Sedl-
nitzky (Šlezija) je zahteval, naj se naprosi
gospodarsko zbornico, da ne odobri za-
konskega načrta glede znižanja sladkor-
nega davka, da zamore vlada tozadevni
znesek uporabiti za saniranje deželni
financ. Na to je bila seja prekinjena. Pri-
hodnja seja v ponedeljek.

Maroko.

PARIZ 8. Iz Mazagana javljajo, da
Mulay Hafid šotori 90 km daleč od mesta
in da se pri Ozemuru zbirajo Hafidove
bande. Ozemurski guverner je zahteval,
naj takoj odpluje vojna ladija „Galilée“,
ki križa pred mestom. Zažugal je, da ako
se ne ugotovi tej zahtevi, da napasti mesto
Mazagan. Med Evropejci vlada silno vzne-
mirjenje.

Kralj Edvard.

BIARITZ 8. Včeraj je semkaj dospel
kralj Edvard.

Zmeheno razmere v Perziji.

TEHERAN 8. Govori se tu, da reak-
cionarna stranka oborožuje kmete iz ve-
raminskega distrikta proti parlamentu. Li-
beralni krogi so radi tega jako vznemi-
reni. Ni izključeno, da pride do konfliktov.
— V Širasu je bil baje zastopnik vlade
umorjen.

PODLISTEK.

25

KAZAKI.

Kavkaška povest. — Grof LEV N. TOLSTOJ.

„Tako se je torej vjel karp!“ je dejal
eden okolistoječih kazakov, ko so izvele
mrivega Čečenca iz čolna in ga položili
na breg v potlačeno travo.

„In kako je rumen!“ je opomnil drug.
„Kam so jahali naši iskat! Čečenci
so najbrže še vsi na oni strani. Ako bi
ta-le ne bil predstraža, bi ne bil tako
plaval. Zakaj bi plaval en sam?“ je menil
tretji.

„To je moral biti ptič, pred vsemi se
je ponudil. Očitno pravi džigit!“ je za-
smehljivo rekel Lukaška, ki je izžemal
mokro perilo na bregu in neprestano drge-
tal od mraza. „Brada je pobarvana in
ostrizena.“

„In zipun si je v vrečici djal na
hrbet. Tako je laže plaval.“ je dejal nekdo.
„Slišiš, Lukaška!“ je rekel narednik,
držeč v roki kindžal in puško, ki so ju

„Še ni vroče.“ je dejal nekdo.
„A šakal ga bo raztrgal? Ali bi bilo
to prav?“ je opomnil eden kazakov.

„Stražo postavimo; ne bi bilo dobro,
če ga pridejo odkupiti, pa bi bil že raz-
mesarjen.“

K umoru grškega dragamana v Solunu.

ATENE 8. Kakor se poroča iz So-
luna so se današnjega pogreba umorjenega
dragamana grškega generalnega konzulata
vdeležili vse konzularne oblasti. Vsi konz-
ulati so imeli zastavo na pol droga. —
Umor so baje izvršili Bolgarji.

Kitajsko-japonski spor radi zaplembe japonske ladije Tatsumaru.

LIZBONA 8. Po sem došlih informa-
cijah se strani kitajske carinske oblasti ni
bila ladija „Katsumaru“ zaplenjena v por-
tugiških vodah, marveč na visokem morju.

ŠANGHAI 8. Japonski poziv na ki-
tajske vlado radi izdaje zaplenjene ladije
„Katsumaru“ je bil sicer jako odločen,
nima pa nikakor značaja ultimatum, zlasti
ker ni naveden nikak rok.

MACAO 8. Portugiška vlada je uveljavila
hipotetičen protest, za slučaj da bi bila
kitajska carinska oblast zaplenila japonsko
ladijo „Katsumaru“ v portugijskih vodah.

LONDON 8. Odgovor Kitajske na
japonski poziv radi zaplembe ladije „Tat-
sumaru“ obžaluje, da se je ladiji snelo
japonsko zastavo, in zagotavlja strogo
kaznovanje krivih funkcionarjev. Kitajska
daje zahtevana opravičevanja. Glede za-
plenjenih municij odgovori se kasneje.

Hrvatska.

Rauch — tajni svetnik.

Iz Budimpešte javljajo, da bo cesar v
kratkem imenoval barona Raucha tajnim
svetnikom.

Rauch hoče vladati brez sabora.

Iz Budimpešte javljajo „Obzoru“: Ba-
ron Rauch ne pojde na Dunaj, ker se na-
deja, da se popolnoma sporazume z ogrsko
vlado, ki ima, kakor se zdi, od Dunaja po-
polno pooblaščenje. Predlogi glede otvo-
ritve s kraljevskim reskriptom in odgode
sabora se sestavljajo sporazumno. Motiva-
cija, s katero se ima zakon odgoditi, bo
splošne državnoopravne naravi, ker se ne
ve, kako stališče da zavzame koalicijska. Ali
sabor bo odgodjen tudi v slučaju, ako bo
hotela večina delati, a bo to delovanje
ovirala Frankova stranka. Sabor se odgodi
tudi radi tega, da se stem prepreči vsaka
izjava sabora proti nagodbi.

Baron Rauch hoče namreč, da se ne-
kateri avtonomni zakoni stavijo izven moči,
za dobo dokler bo sabor odgodjen. V pr-
vem gre za zakon o čistosti volitev in o
tiskovnem zakonu. Baron Rauch utemeljuje
to s tem, da se s sedanji sredstvi ne
more vzpostaviti v deželi mir, zato da so
potrebna ostrejša sredstva. V Hrvatski je
abnormalno stanje, zato treba posebnih
sredstev. Madjarska vlada pristane na vse
predloge barona Raucha.

bili sneli z ubitega, „vzemi ti za-se kindžal
in zipun, a za puško, veš, ti dam tri
rublje. Vidiš, tudi počena je,“ je pristavil
in pihnil v cev. „Tako za spomin bi jo
rad imel.“

Lukaška ni odvrnil ničesar; njemu je
bilo to beračenje očitno zoprno; a vedel
je, da se temu ni dalo izogniti.

„Poglejte, kak capin!“ je rekel z
mračnim obrazom in vrgel na tla Čečen-
čev zipun. „Ko bi bil vsaj zipun za-kaj, a
tak berač!“

„Za po drva hoditi bo dober,“ je menil
drug kazak.

„Mosev, jaz pojdem domov,“ je rekel
Lukaška, ki je bil očitno že pozabil svojo
jezo in hotel izrabiti v svoj prid darilo
naredniku.

„No pa pojdi!“

„Spravite ga za kordon, otročiči,“ se
je obrnil narednik h kazakom. „In pokriti
ga treba proti solncu. Morda ga odkupijo iz
mor.“

„Še ni vroče,“ je dejal nekdo.

„A šakal ga bo raztrgal? Ali bi bilo
to prav?“ je opomnil eden kazakov.

„Stražo postavimo; ne bi bilo dobro,

Pismo cesarja Viljema.

Londonska „Times“ je priobčila vest,
da je nemški cesar (ki je tudi angleški
admiral á la suite) pisal lordu admiralitete
Tiweedmouthu pismo glede angleške in
nemške politike. „Times“ pravi, da se je
s tem pismom hotelo uplavit na angle-
škega ministra, da dela v prilog nemškimi
interesom. Lord Tiweedmouth je službeno
izjavil v „Central Newsu“, da je pismo,
ki je je prejel od nemškega cesarja povsem
osebne narave ter da niti ne omenja an-
gleške mornarice. O tej stvari se bo da-
nes razpravljalo v angleški zbornici. Na
koncu petkove seje dolnje zbornice je fi-
nančni minister Asquith izjavil, da je mi-
nister mornarice se prejel 18. februarja
pismo od cesarja Viljema, ki je pa čisto
osebne in privatne narave ter je pisano v
prijateljskem tonu. Na tek način je tudi
lord na omenjeno pismo odgovoril. Kon-
servativni listi zahtevajo, da se obelodani
cesarjevo pismo in odgovor.

O grska.

Madjarska ustavna stranka proti hrvatskomu jeziku.

Klub ustavne stranke je te dni raz-
pravljao o vprašanju tičočem se hrvatskega
jezika v zbornici. V klub je prišel tudi
minister Andrassy. Vsi člani so odobrili
izjavo, ki jo je podal minister Andrassy,
v kuloarjih zbornice, da se namreč Hrvati
ne smejo v zbornici posluževati hrvatskega
jezika, ako ni navzoč tolmač. Splošno se
je izrazilo mnenje, da se mora predru-
giti obstoječi nagodbeni zakon med Ogr-
sko in Hrvatsko, posebnosti tudi kar se tiče
uporabe hrvatskega jezika v poslanebi
zbornici.

Poglavje o abstinenci.

Meso zahteva vina ali piva, alkohol
zahteva tobaka. Je in pije se nad potrebo.
Pivci ljubijo slana, dišavna, pikantna jela.
Alkohol — lažnji prijatelj!

Drugače je temu pri abstinencu. Ta,
ki se je odrekel alkoholnim pijačam, ne
hrepeni po mesu, katerega uživanje v
večji meri je mnogokrat vzrok težke bo-
lezni. Pri obdukcijah se je pokazalo, da
je želodec pivca znotraj prevlečen z mre-
žastimi izrastki, ki oslabujejo prebavo.
Zato pivcu ne dišijo močna jela, zelenina,
sadje; hrepeni po ostrejših predmetih
(poprika, gorjušica), da bi njih ostrost
mopla prodreti mreževje do sten želodca.
Želi si mesa in zopet mesa, seveda po
njem je žeja, seveda zopet na vino ali
pivo. — Drugi: „ko bi si ne privoščil
včasih bil bi slab, ne mogel bi delati,

če ga pridejo odkupiti, pa bi bil že raz-
mesarjen.“

No, Lukaška, kakor hočeš, ampak
vedro boš pa le postavil tovarišem,“ je
veselo pripomnil narednik.

„To se že spodobi,“ so hiteli kazaki.
„Viš, Bog ti je dal srečo, kar na celem
si ubil Abreka.“

„Kupite kindžal in zipun. Dajte prav
veliko denarja. Tudi hlače prodam, v
božjem imenu,“ je dejal Luka. „Meni niso
prav; presuh je bil, ta zlodej.“

En kazak je kupil zipun za rubelj.
Za kindžal je dal drug dve vedri.

„No, fantje, zdaj bodete pili!“ je za-
klical Luka. „Jaz dam za eno vedro. Sam
ga prinesem iz vasi.“

„A hlače zreži dekletom za rute!“ je
dejali Nazarka.

Kazaki so se zagrohotali.

„Vi pa Vaš smeh!“ je dejal narednik.
„Spraviti truplo strani. Zakaj ste položili
tako nesnago k hiši?“

„Kaj stojite?“ Denite ga sèm, otročiči!“
je ukazujoče zaklical Lukaška ga sèm, in
kazaki so izpolnili njegovo povelje, kakor
bi bil njih predstojnik.

(Dalje.)

imel bi morda že jetiko in zdravnik m
vino priporoča“. — Da, zdravnik vino
hvali, ali kateri? Oni, ki sam rad pogleda
v časo. Koliko je n. pr. obžvinih snovi v
pivu? Prispeva li ogljena kislina k popol-
nejšemu prebavljanju hrane, ni-li ta kislina
tudi v sodovi vodi? Ali so lupovin in nje-
gova kemična nadomestila zdravju tako
potrebna?

Često se sliši: „Jaz ne kadim ves
dan, ali na večer pri časi piva ali vina
ne morem premagati.“ — Ko bi se ne
pilo, ne kadilo bi se; in ko bi se ne ka-
dilo, ne bi trebalo jezika oplahovati s pi-
vom. Zato se zvečer pije, se sedi v dimu,
pri čemer se dobiva „štimungo“, ali da
rabim slovanski izraz „nalado“. Kaj je
rekel na primer prvi Sokol Tyrš o alko-
holu: „Posebno pa ti slovanska omladina,
izstopi iz večnega smrdu pivnic in kava-
ren, obleci se spokorno v telovadno so-
kolsko obleko, jačaj se v svoj lastni pro-
sneh in na korist naroda in popravi ko-
nečno grehe na svoji svežosti, močnatosti
in zdravju!“

Pride pacient za očesom k zdravniku,
ki mu svetuje: „Ne pijte!“ — Je znano,
da alkohol otopuje čute, posebno vid. Je
tudi dokazano, da je abstinencem ozdravil
vid. Ali ne samo vid, tudi voh je pri ab-
stinentih daleko bistrejši. Abstinente so
tudi navadno naše žene. Prosim, vpra-
šajte jih, kaj sodijo o vašem dihu in sapi.
Samo vsled dosejanega socialnega stanja
žene si moremo objasniti, da prenašajo
pivski in tohakov dihi. — Prazno je do-
mnevati, da se odporni in zoperni dihi
občuti samo pri večjih pivcih. I ta, kdor
pije dnevno i liter, ima navadno kiselo,
zoperno sapo. Le vprašajte abstinenta!

Kako malo potrebuje človek hrane
in pijače za življenje, — mnogi bi se za-
čudili. Poznam številno, siromašno rodbino,
kjer vsi člani jedo „kakor ptič“. Nava-
jeni so temu od mladosti. Pri tem so nor-
malno razviti in bistri. „Mi ne smemo to-
liko jesti kakor v graščini, kam pa bi
prišli, sem slišal mater 7 zdravih otrok.
A Japonci! Jako razširjeno zlo je, da se
je in pije preko potrebe, da se zamenjuje
sredstvo za namen. Ali kdo bi se čudil!
Mnogemu imponuje debelost in velik tre-
buh mu je znak zdravja. Gospodje dosto-
janstveniki se vozijo v toplice otresati se
obtežne debelosti. Takšen krmnik ima
jetra do 4 kg težka. Revež!

Abstinent ne hrepeni po mesu, po
kislelu, po slanem, pije malo. Divje zveri,
ki žró le meso, tudi več pijejo nego ra-
stlinožrci. Abstinent, ki je skozi leta pil
pivo, je presenečen, kaka slaščica je zanj
sadje, ki ima, kakor pravi Lehmann, velik
pomen za sestavo krvi. Pri pivu žeja raste,
sadje uteši žejo v mali količini. Abstinent
poznava, kako se kazi pravi okus jedil z
nespametnim soljenjem in kisanjem. Da
preslane in preokisane jedi ne koristijo
zdravju, dvomi že malokdo.

Slišali ste inteligenta? „Meni gre delo
pri cigari in časi lepše izpod rok.“ —
Resnica, reakcija je stopnjevana, ali delo
je manj vredno in živčevje trpi neizmerno;
živčeva materija se spreminja, oslabuje,
fiziološke ceste duševnih dogodkov ozir.
njihovih korelativov se pretrgavajo: člo-
vek duševno pada. Poznate „mačke“ po
daljšem večernem sedenju pri litru? A kaj
razpoloženje zjutraj in neredko ves dan?
Srečen kmetovalec, gozdar in drugi, ki
zamorejo potem na čistem zraku ve-
trati „mačka“. Koliko krivic mora po
takšnem večeru prenesti žena, deca, oko-
lica! Kako bi se skrčili spori z razširjenjem
abstinentizma? Koliko pivcev ni nervoz-
nih?

Koliko se trosi za pivo, vino, žga-
nje? Abstinent je zadržan, koliko je pri-
štedil za mesec, za pol leta. Ko bi se od-
rekli alkohola, kakšno imetje bi se pridobilo,
ki bi se upotreblilo v prospešnejše
namene. (V Avstriji se zapije na leto v
alkoholu 1500 milijonov kron). Ali troše-

njem denarja za pijačo se mladi človek navaja negospodarnosti.

Da alkohol zavaja k nenravnostim, je tudi znano. Največji češki učenjak sedanje dobe, Masaryk, pravi v svojem spisu „Samomora: Kjer kuri Bacchus, tam sedi Venera za pečjo“. In dalje pravi Masaryk: „Pot k čednosti nam gradi treznost. Vpraša-li zdravnik spolno bolnega: »Kako ste mogli biti tako nespameten?« dobiva v devetih od desetih slučajev odgovor: »Bil sem pijan«. Tako Masaryk.

Alkohol ugonablja volje in oslabuje razsodnost. Že po zavžitju manjše mere alkohola si nismo svesti svojih dejanj. Misel na stariše, na bodočo ženo, na možne posledice — se nehuje. S poživanjem alkohola zbledijo te postave in spolni nagon zmaga. »Ne opijanite se nikdar gospodje!«, je klical neki pariški profesor k svojim slušateljem, »ne da bi vam mogla ena pijanost škoditi, ali za to ker v pijanosti ne veste, kaj delate in morete storiti kaj, kar vam skazi vse življenje. Pot k beznici vodi skozi pivnice.“

In kje bi mogli biti Slovenci v politiki, da bi se razširil pri nas abstinencizem! Zvečer pri pijači, to je vitezov brez bojazni, polnih energije; ali jutraj: inicijativa, čilost in neizprosnost, kakor da jih je veter odnesel. Da se varamo in tolažimo, si pravimo: »Smo vsi slabi, moramo si odpustiti.«

Zaključujemo to poglavje z besedami Masaryka: »Kdor hoče napredek, ne sme piti!«

F. K—c.

Pripomba uredništva. Nam se zdi, da je za sodbo tudi o boju med alkoholizmom in abstinenco srednja pot najboljša pot in da se ne sme padati v ekstreme. Priobčujemo pa ta došli nam članek, da se čuje tudi glas neizprosnega branitelja popolne abstinence.

Drobne politične vesti.

Reški župan dr. Vio je odstopil. Trgovinska pogodba med Avstrijo in Srbijo, ki je bila objavljena iz Belegrada, podpisana danes na 9. t. m.

Dnevne vesti.

N. D. O. V sredo zvečer bo veterinar g. Ček ob 7 in pol predaval o pomenu hrane za vsakdanje življenje, v prostorih N. D. O. Členom vstopina prosta.

Smrtna kosa. Tukajšnjega našega trgovca g. Ernesta Pegana je zadela rodbinska nesreča. Umrli mu je ljubki sinček Dušan. Naša sožalje.

Mestni svet bo imel v sredo 11. t. m. ob 7. uri zvečer svojo V. javno sejo.

Predavanja g. prof. Ilošiča v N. D. se je vdeležilo uprav razveseljivo precejšnje število občinstva, ki je z velikim zanimanjem sledilo interesantnim izvajanjem odličnega predavatelja o minoli zgodovini našega šolstva. K temu predavanju se povrnemo v jutranji številki.

Pristojbina na tramvajske listke v znesku 2 vinarjev, sklenjena od mestnega sveta v pokritje stroškov za predor pod Montuco, je dobila najvišjo sankcijo. Ni še določeno, kdaj vstopi ta pristojbina v veljavo, ki bode imela za posledico povišanje sedanje tramvajske prevoznine za 2 vinarja.

Iz finančne službe. Carinski oficijal Josip Fischkandl je imenovan carinskim revizorjem v IX. čin razredu, carinska asistenta Fran Mikuš in Artur Alessio sta imenovana carinskima oficijaloma v X. čin razredu.

Učenci in učenke, koji so pohajali slovensko šolo pri sv. Jakobu in isto končali v šolskih letih 1893—94 do 1897—98 se tem potom vabijo da se udeležijo posvetovanja, katero se bode vršilo nocoj v ponedeljek ob 8. uri v »Nar. gostilni« Campo S. Giacomo št. 5. Ker se bode razpravljalo važne reči, upa na obilno udeležbo

Sklicatelj.

Tržaška mala kronika.

Posledice pijanosti. 51-letna Terezija F., vratarica hiše št. 16 v ulici del Valdribo, je bila sinoči grozno pijana. Okolu 11. ure je šla, s petrolejko v roki, zapirati hišna vrata. Popito vino jo je pa grozno

zanašalo zdaj na desno, zdaj na levo. — Vendar je srečno prišla v vežo hiše in zaklenila vrata ter se potem zopet napolnila po stopnjicah navzgor, proti stanovanju. V prvem nadstropju je pa izgubila ravnotežje in padla ter obležala in takoj zaspala na tleh. Padši na tla je bila pa zadela v vratno šipo stanovanja v prvem nadstropju. Neka ženska istega stanovanja, ki je bila slišala zvenketanje razbite šipe, je vstala — bila je že v postelji —, se oblekla in šla pogledat, kaj da se je zgodilo. A komaj je stopila skozi vrata, je prestrašena zavpila: Vratarica je ležala na tleh in spala, poleg nje je ležala razbita petrolejka, a razliti petrolej je gorel — goreli so pa tudi lasje in obraz vratarice. Na vpitje one ženske so prihiteli drugi stanovalci hiše, ki so takoj pogasili in zadušili plamen. Za tem so pa pozvali na pomoč zdravnika se zdravniške postaje, ki je konstatoval, da ima Terezija F. precejšnjo rano na glavi in drugo na nosu ter da so jej popolnoma zgoreli lasje in da je zelo ožgana po obrazu. Zdravnik je nesrečnici podelil najnujnejšo pomoč in jo dal potem nemudomu prenesti v mestno bolnišnico, kjer so jo morali zapreti v opazovalnico umobolnih.

Žalostna kronika. Dunajčan arhitekt Rudolf Klotz je bival nekaj časa tu v Trstu. Ložiral je v hotelu Vanoli, ki je na velicem trgu. Bil je sicer vedno tih in otožen. Že dne 5. t. m. so se pojavili na njem, oziroma v njegovem vedenju simptomi zmešanosti. Dne 6. t. m. so ga pa morali radi njegovega vedenja prenesti v mestno bolnišnico, kjer so ga zaprli v opazovalnico umobolnih.

Tatvina z vlomom. Gospa Karolina Reperger stanuje se sinom Oskarjem v hiši št. 17 v ulici del Boschetto. Gospa Reperger pa oddaja eno sobo v najem gospodični Luciji D. Minolega torka popoldne so bili šli vsi trije, gospodična Lucija D., gospa Reperger in nje sin gledat pustni Korzo. Vendar se je Oskar Reperger vrnil domov še predno je Korzo začel, namreč že ob 4. uri popoldne. A takoj na vratih stanovanja je spoznal, da ni vse v redu. Vrata so bila namreč odprta in ni trebalo posebnega bistrouma da se spozna, da so bila odprta nasilnim načinom. Oskarju je bilo takoj jasno, da so bili njegovo stanovanje obiskali tatovi. In ni se varal. V spalnici njegove matere je našel vse narobe: predali neke pisalne mize in predali umivalnika so bili odprti, a iz njih je bilo zmetano vse. Na velikej mizi sredi sobe je pa našel revolver in bodalo, ki sta bila prej v spodnjem predalu umivalnika. Na mizi, pod revolverjem in bodalom, je pa ležal listek, na katerem je bilo zapisano: »Vmorite se vsi!« Revolver pa je bil prej vedno prazen: nabasali so ga bili tatovi sami.

Sicer pa niso tatovi odnesli mnogo: gospej Reperger so vzeli le 15 kron denarja in pa par zlatih uhanov, vrednih 10 K. ter dva prstana, vredna skupaj 35 kron, gospodični Luciji D. so pa vkradli zlato zapestnico, vredno 80 kron, zlato zaponko in 3 zlate gumbce, v skupni vrednosti 45 kron, in pa 20 kron denarja. Vsega skupaj torej za 205 kron vrednosti. O tatvini je bila takoj obveščena policija.

Po nesreči in nehoté je prišel v nesrečo sinoči 18-letni mesar Marij Lamprecht, stanujoči v ulici delle Scole Nuove pri sv. Jakobu. Šel je namreč po cesti z nekim prijateljem. Na cesti se je vršil neki pretep med večim številom italijanskih podanikov. Slučajno in nehoté je bil prišel Lamprechtov prijatelj med one, ki so se pretepavali. Ker se je bal zanj, je šel Lamprecht v gručo in skušal potegniti prijatelja izmed pretepačev. V tem ga je pa neki Italijan dregnil z nožem v hrbet. Lamprecht je moral na zdravniško postajo, kjer mu je zdravnik podelil najnuj-

Ernest Pegan javlja v svojem imenu in v imenu svoje rodbine žalostno vest, da je danes umrl naš milijni sinček, oziar. brat

Dušan

v starosti 2½ let. Pogreb bo jutri 9. t. m. ob 4½ popoldne izpred »Nar. Doma«. TRST, 8. marca 1908.

Kaj je

Najbolja hrana za zdrave in bolehe otroke kakor tudi odrasle, priporočena od prvih tu- in inozemskih zdrav. avtoritet in tisočev domačih zdravnikov.

Moka »KUFKE« utrjuje okostje, ojačuje živčevje, urejuje brenjavljanje, je jako cena in najboljšo redilno sredstvo.

Podučni zvezek »Dojenček« dobiva se zastoj povsodi, kjer se prodaja »KUFKE« kakor tudi pri tvrdki R. Kufeke, Dunaj I.

Prodajalnice jestvin
Peter Peternel, Trst
ulica Giulia 76.

Prodaja: kavo, riž, testenine, sladkor, moko, maslo, mle, olje, sveže in suhe sadje, kostanj, otrobi, sočivje itd. Poštne pošiljave na deželo od 5 kg naprej. Otrbi, moka, oves na drobno in debelo po konkurenčnih cenah. Vsaki dan sveže blago.

Poskusite
izvrstno novo olje

kategora dobite v zalogi olja, jesika in mila v Trstu, ulica Giulia št. 14.

Z istim prihranite mnogo, vsled njegove izvrstne kakovosti. — Skladišče mila navadnega in finega apnene in kristaline sode pepelika in solika (klora darila. Popravlja po zelo nizkih cenah.

F. Pertot urar
Trst, ulica Poste Nuove 9
Zepne ure najboljših tovar.
Najnovostenske ure. Izbor ur za birmo darila. Popravlja po zelo nizkih cenah.

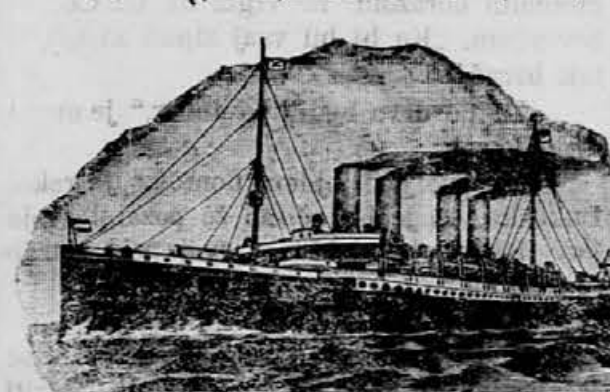
Cesare Levi urar in zlatar

TRST — KORZO št. 41
naznanja vsem svojim cenjenim klijentom, da je odprl novo prodajalnico (blizo stae). Danes ima v zalogi veliko izbero novih zlatih, srebrnih, niklastih, jeklenih ur itd. za moške in ženske. Tudi ima veliko izbero zlatanine, kakor n. pr. dolge zlate verize, prstane z dijamanti ali brez istih. Specialiteta prstanih novega zlata, moderno izdelani in po zmernih cenah.

Prvo primorsko podjetje za
prevažanje pohištva in spedijsko podjetje
RUDOLF EXNER - TRST
Telefon št. 847. - Via della Stazione št. 17. - Telefon št. 7
Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.
Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v saprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.
(Pošiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse kraje.)
Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.
Edini tržaški zavod za **»VACUM-CLEANER«**.
ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROG
Točna postrežba in nizke cene.

V soboto se je odprla nova kavarna
„Al Tramway“ TRST, ulica Giulia 52
Gorimenovani lokal je bogato preskrbljen z inozemskimi in tukajšnjimi listi, ima dva biljarda in izbrane pijače.
Za mnogobrojen obisk se toplo priporoča udana
Gilda Cossancich, lastnica.

Parobrodna družba
Severno-nemški Lloyd-Bremen
:: (NORDDEUTSCHER LLOYD -- BREMEN) ::

Redne parobrodne črte iz Bremenav Nov, York, Baltimore, Galveston, Buenos Aires, kakor tudi po pristaniščih južne Azije, Avstralije itd. itd.

Parobrodi nemškega severnega Lloydja: 178 velikanskih brzih parnikov, z dvema velikoma za transoceanske vožnje, od katerih 30 s 15000 ton.; 11 velikih parobrodov za prevažanje blaga; 2 velika parnika za vožnje po evropskih morjih; 11 velikih najmodernejših parnikov v delu; 155 manjših parobrodov. Vsega skupaj 393 parnikov, od katerih 172 brzih, opremljenih z modernim komfortom. Iz preprovoje ocean v 5-6 dneh.

470 agencij v prvih svetovnih pristaniščih. Cene nizke, hrana dobra.
Za informacije in pojasnila obrniti se na
F. STUMPE Glavni zastopnik v Trstu
Piazza Giuseppina 1
TELEFON št. 40-68.

ANTON SKERL

mehalik, zapriseženi izvedenec
TRST, Carlo Goldonijev trg št. 11
Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“
Napeljava in zaloga električnih zvončkov, luči in prodaja gramofonov, zvončkov, in fonografov. Zaloga pri prav za točiti pivo. Lastna delavnica za popraviljanje šiv. strojev, koles, motokoles itd.
Velika zaloga pripadkov po tovar. cenah.
TELEFON št. 1734.

Dunajska
česalka - **A. Bergant**
Trst, ul. Squero Nuovo 13, IV. n.
Česalka za valovite lasi. Negovalka za roke.
Se priporoča cenjenim gospod.

„OLLA“
priznan kakor najboljša in neprekosljava vrsta vseh gumijevih higijeničnih predmetov in ribjih mrežarjev
DVELETA GARANCIJA
M. Gal — Trst, Corso 4.
Pošiljavo po gl. 2, 3, 4, 5.
Delavnica pasov, klinih pasov, elastičnih nogavic, obvez, ravnodražajev, burgej in bidet, frizatorij od gl. 120 naprej.
Toplometri za vročino K 2, nav. K — 50.

GOSTILNA
„All'antica Pompei“
TRST

Piazza Carlo Goldoni 4
Ulica Giosue Carducci 5
Izvrstna kuhinja italijanska in nemška. Pristno vino.

TVRDKA
Adolf Kistoris
skladišče oblek za moške in dečke
TRST, ul. Caserma 12. I. nadstr.
prodaja na mesečne ali tedenske obroke obleke in površnike za moške, perilo i t. d.
Najdogovornejše cene.

nejo pomoč in mu potem svetoval v bolnišnico.

Posni razgrajaci. Predsinočnjim je bilo aretovanih 17 njih, ker so s petjem, tuljenjem, kričanjem in še drugačnim razgrajanjem motili nočni mir. Bili so vsi takoj kaznovani na 12, na 24 in nekteri celo na 48 ur zapora.

Koledar in vreme. — Danes: Frančiška vdova. — Jutri: 40 mučnikov. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 13° Cels. — Vreme včeraj: oblačno, deževno.

Naše gledališče.

Občinstvo je pričakovalo z veliko napestostjo vprizoritev »Desetega brata« na našem odru; zato je imel včeraj naš ensemble pred seboj izredno hvaležen publikum, ki se je veselil, ko je zopet zagledal na odru stare mu znanke iz Jurčičevega romana.

Igralo se je, v kolikor to dopušča precej nesrečna Govekarjeva dramatizacija, dokaj dobro. Palma večera spada seve Verovškovega Kerjavljua; izmed drugih igralcev omenjamo pohvalno še gosp. Veblerja (Deseti brat), g. Viktorja (Kvas), g. Ponikvarja (Piškav), g. Poharja (Dolef) in g. Starčevega (Mamica) ter g. Janovo (Francica).

Baritonist Ferjancič je izzval s svojim »En starček je živel...« salve aplavza.

Kdor absolutno ni bil na svojem mestu, to je bil orkester. Zdi se, da igrajo tam malone — ex abrupto, kar brez vaj. To pa absolutno ne gre, kajti milejša nam je vedno nikaka godba, nego slaba godba.

O igri še spregovorimo.

Vesti iz Goriške.

Volilni shodi na Goriskem. Včeraj je priredil državni poslanec Štrekelj shoda v Nabrežini in v Zgoniku. Udeležba na obeh shodih ogromna. Na shodu v Nabrežini je govoril tudi vodja socijalne demokracije g. Mozetič. **Izjavil se je za kandidate narodno napredne in agrarne stranke.** Navdušenje za volitev veliko, tako da je pričakovati na voliščih v Nabrežini in Zgoniku do 400 volilcev več nego zadnjič.

Razne vesti.

Kaj stane Francijo vojna v Maroku. O tem je podal list »Lectures pour Tous« zanimive podatke. Od alžirskega armadnega zbora je v vojski 5200 infanteristov, 2000 konjikov, 700 topničarjev, 350 pomožnih uradnikov in sanitetnih vojakov, 200 do 300 uroencev in 400 častnikov. Z dnem mobilizacije je vsak častnik prejel enomesečno plačo posebej, to je 678 frankov polkovnik, 459 major, 345 stotnik i t. d. To znaša skupaj 150.000 frankov. Ko je armadni zbor odšel v vojno je stopila v veljavo kolonijalna plača, to je, polkovnik dobiva mesto 22,60 frankov na dan 35,50 frankov, poročnik mesto 7,50 frankov 13,50 fr. Podčastniki dobijo na dan 1 frank posebej, vojniki posebno doklado 10 centimov. To pomenja na dan 2500 frankov več izdatkov za častnike, 800 fr. za podčastnike in 700 za vojake. K temu pridejo še urojenici, ki dobivajo na dan 1,25 frank. Razun plače se povešajo pa tudi stroški za oskrbovanje, ki so določeni na 750 gramov kruha, 500 gramov mesa in 300 gramov mesne konzerve, 15 centilitrov vina, 100 gramov sočivja i t. d. — 10.000 dnevnih obrokov — vsak subalterni častnik ima pravico na 1 in pol, vsak štabni častnik na 2 obroka — provzročajo dnevnih stroškov 15.000 fr. K temu pride še 250 fr. stroškov za krmo. Transport na bojišče je stal 60.000 frankov. Izvzemši velikih stroškov za strelivo in krogle topov, zahteva vsak dan v Maroku 19.000 frankov, tako da stane 60 operacijskih dni od 1. decembra do 1. februarja 1.570 tisoč frankov izrednih stroškov, kajti redni stroški niso v tem računu.

Najbogatejši Indijanec umrl. Bivši glavar Osage-Indijancev, James Bigheart, je te dni umrl. Bigheart je bil rojen v grofiji Henry in je doživel 67 let. Za časa državljanske vojne je osnoval voj dobrovoljcev, obstoječ iz 40 njegovih vojakov. Bigheart si je pred mnogimi leti kupil za 2000 dolarjev zemljišča, katero ceno je tekom let silno narasla, tako da je veljal Bigheart za najbogatejšega Indijanca.

Pouk o higijeni na Ruskem. Na vseh srednjih šolah na Ruskem so v najvišem razredu uvedli na teden dve uri fakultativnega pouka v higieni.

Šola za matere. V Genfu v Belgiji je zdravnik dr. Miele več let brezplačno dal v določenih urah materam brezplačno nasvete o gojenju otrok. Pozneje mu je mesto dovolilo 1200 mark letne podpore. Dela je bilo čedalje več. Pridobil je za svoje namene dekleta in žene; tako je nastala mlekarica, v kateri se je dobilo dobro mleko. Zdravnik je razširil svoje poučne ure zlasti na kraje mesta, kjer bivajo reveži. Sčasoma je nastala iz tega šola za matere. Starši pošiljajo svoje hčere po večkrat v ubožne lekarne, kjer dajejo zdravniki materam nasvete glede otrok in jih zdravijo. Dekleta pomagajo zdravnikom in se uče v prostem času teoretično fiziologije in higijene. — Pozneje se veščajo tudi v bolnišnicah. Društvo »šola za matere« nastavlja dekleta tudi stalno in jim plačuje 27 frankov na mesec. Koncem leta polože take deklice izpit kot bolniške oskrbnice. Glavni namen pa pri tem ni za služek, marveč da se dekleta usposobijo, da bodo kot matere zamogle razumno skrbeti za svoje in svojih otrok zdravje. Uspehi dr. Miele so izredni; odkar on deluje, padla je umrljivost v Gentu od 35 odstotkov na pet.

Kaj se vse dela iz starih škornjev. Navadno se škornji zavržejo, ko niso več za rabo. Industrija pa, ki ne zavrže sploh skoraj ničesar, zna uporabiti tudi še usnje starih škornjev. Tako usnje se namoči za nekaj dni v koki kislini, tako da postane trdo in krhko. Potem se usnje omije, posuši in nazadnje zmleje. Temu prahu se primeša lim in iz tega nastane neka gumiju podobna zmes, iz katere se izdelujejo glavniki, gumbi, platnice za nože in slične stvari.

Chez les Slaves de l'Illyrie, conflit liturgique et religieux, par Jacques Zeiller. (Ilirski Slovani, njihova liturgična in verska borba). Tako se zove zanimiva razprava učenega profesorja na friburškem vseučilišču J. Zeillerja o glagolici, ki je izšla v januarskem zvezku smotre »Revue Catholique des Eglises«, ki izhaja v Parizu. — Omenjena razprava je pa baje zelo površna in kaže, da nima pisatelj pravega pojma o omenjenem konfliktu.

Kaj je delal cesar Viljem na Angleškem. Angleški statistiki imajo za vsako budalost dovolj časa. Tako je izračunal neki tak statistik, da je cesar povodom zadnjega obiska v Highliffeju podpisal 1000 državnih aktov, napisal 200 pisem, čital 100 časopisov, prevozil na avtomobilu 1500 milj, izprehajal se 10 ur, cepil štiri drevesa, obiskal 2 cekvi, ustrelil 700 fazanov in jerebic, spal 147 ur in izdal 7200 mark za prenočišča in 14.000 za avtomobilne stroške.

Ubil ga je meteor. V državi Ohio v Severni Ameriki je meteor ubil nekega človeka. To je zelo redek slučaj smrti.

Petdeset slovenskih otrok zgorelo. Povodom požarja v šoli v Clevelandu — o katerem smo že poročali — je zgorelo tudi 50 slovenskih otrok. V Clevelandu je namreč naseljenih mnogo Slovencev, ki imajo tam tudi svojo slovensko župnijo. — Šolskega slugo Sandyja in njegovo ženo so zaprli, ker sta ona dva zakrivila grozno nesrečo. Vrata za silo, ki bi imela biti odprta, sta bila namreč zaklenila.

Velika zaloga vsakovrstnega pohištva

- navadne do najfineje vrste po najnižjih cenah. -

Peter Jeraj

TRST, ulica Vincenzo Bellini št. 13

ter vogal ulice sv. Katarina.

G. TRANI

Skladišče šivalnih strojev

TRST ulica Barriera vecchia 19

Cene dogovorne. Plaćilo na obroke.

Sprejme se popraviljanja šivalnih strojev vsakega zistema. Prodaja igel, olja in aparatov. Kupuje in prodaja že rabljene šivalne stroje.

Pomladanska sezona!

V dobroznani prodajalnici

Maccari & Pross

TRST, ulica Malcanton št. 9

se dobi velika izbira

črnega in barvanega blaga za moške obleke

po tako nizkih cenah, da se ni bati konkurence (Na željo se pošljejo vzorci brezplačno).

JAKOB S. KULJIŠ

Posestnik in zalagatelj najboljših viških in istrskih vin.

Postrežba na dom. Za krčmarje in gostilničarje po dogovornih cenah

Skladišče. Tranzit. Pošiljatvo. Trst, ul. Rettori št. 2 (Rosario).

Ne pozabite na Mirodilnico Tomaža Zadnika

prej Škrinjerjeva

v ulici Farneto št. 33 se dobi vsakovrstne barve, petrolej, čopičev in parfumerij itd. **Kinina Salus.** Velika zaloga

Poulards, race, purani, štajerske kokoši. Racja mast. Slanine, maslo, konzerve. Dnevni dohodi. Cene jako zmerne. — Postrežba na dom.

Trst, ulica Campanile št. 15.

Pohištvo in tapetarije

v bogati izbiri, neprekosljive glede solidnosti in elegancije — se vdobi pri —

(naslednik G. Dalla Torre **Giacomo Macerata** ulica dell' Acquedotto 3 ulica Chiozza 7, ulica del Toro 1. Cene, ki so splošno priznane za ugodne.

„Alla Città di Trieste“

TRST, ulica Giosuè Carducci št. 40

(ex ulica Torrente)

Nov dohod za zimo.

Paletots od gl. 8 do 26
Lanese obleke „ 7 „ 25
Obleke za dečke „ 5 „ 12

Jope s kožuha-tim ovratnikom od 6 gl. do 12
Lanese hlače „ 2 „ 10

Skladišče blaga za obleke in lastne krojačnice. Izvršuje se naročila po meri. Bogata izbira hlač, srajc za delo samo v prodajalnici

ALLA CITTA' DI TRIESTE

Ulica Giosuè Carducci št. 40 (ex ulica Torrente)

Ako hočete, da Vam lasje zrastejo in postanejo lepi,

Ako hočete, da Vam ne bodo lasje izpadali,

Ako hočete, odpraviti z glave luskin, rabite edino le znamenito

Chinina

Salus

Na prodaj v parfimerijah mirodilnicah in brivnicah v buteljkah po

K 120 in K 180

Paziti je na ponarejanja.

Nešteto spriceval dokazuje izbornost in vspeh.

SLOVENCIM NE ZAMUDITE OBISKATI

Pariško prodajalnico obuvala :: :: ::
Trst ul. S. Antonio št. 4 (hiša Terni) (Calzoleria Parigina)

kjer najdete vsaki dan nove dohode najlepšega obuvala za gospode, gospé in otroke. Največja eleganca, cene zmerne, blago prve vrste.

Hotel Balkan 70 sob, elektr. razsvetiljava, lift, kopelji
Cene zmerno. Počkai & Kogl. **Hotel Balkan**